Wprowadzenie

Wielki Tydzień, będący sercem wiary katolickiej, upamiętnia Mękę, Śmierć i Zmartwychwstanie Naszego Pana Jezusa Chrystusa. Ale jak narodziła się ta celebracja? Czy była spontanicznym stworzeniem Kościoła, czy ma głębsze korzenie? W przeciwieństwie do błędnych twierdzeń niektórych, że jest to jedynie adaptacja pogańskich świąt, Wielki Tydzień ma swoje korzenie w tradycji żydowskiej, pismach apostolskich i boskich objawieniach, które wczesny Kościół troskliwie strzegł.

1. Żydowska Pascha i jej wypełnienie w Chrystusie

Bezpośrednie pochodzenie Wielkiego Tygodnia sięga *żydowskiej Paschy (Pesach)*, upamiętniającej wyzwolenie Izraela z Egiptu (Księga Wyjścia 12). Jezus Chrystus, *Barank Boży, który gładzi grzechy świata* (J 1,29), wybrał właśnie to święto, aby złożyć siebie w ofierze.

- **Ostatnia Wieczerza była wieczerzą paschalną**: Jezus nie zniósł Paschy, ale *przekształcił* ją w Eucharystię, ustanawiając kapłaństwo i przykazanie miłości.
- **Św. Paweł potwierdza**: *„Chrystus bowiem został złożony w ofierze jako nasza Pascha”* (1 Kor 5,7).

2. Celebracja wczesnego Kościoła

Od I wieku chrześcijanie – wielu z nich nawróceni Żydzi – nadal obchodzili Paschę, ale z nowym znaczeniem: **Chrystus był prawdziwym Barankiem**.

- **Ojcowie Apostolscy** (jak św. Ignacy Antiocheński) mówili już o *„Pasce Pańskiej”*.
- **Spór o datę**: Niektóre wspólnoty w Azji Mniejszej obchodziły Paschę *14 Nisan* (jak Żydzi), podczas gdy Rzym nalegał na *niedzielę* (dzień Zmartwychwstania). Sobór Nicejski (325 r.) rozstrzygnął sprawę, ustalając obecne obliczenia.

3. Czy były wpływy pogańskie? Obalony mit

Niektórzy oskarżają Kościół o „kopiowanie” pogańskich świąt (jak Attisa czy Mitry), ale:

- **Data nie jest przypadkowa**: Chrystus umarł podczas żydowskiej Paschy, nie pogańskiego święta.
- **Teologia jest radykalnie różna**: Pogańskie kulty mówiły o cyklicznych mitach; chrześcijaństwo głosi *jednorazowe historyczne wydarzenie*: Chrystus naprawdę umarł i

zmartwychwstał!
- **Kościół oczyścił zwyczaje, ale ich nie wymyślił**: Na przykład *jajko wielkanocne* symbolizuje Zmartwychwstanie (nie ma pogańskiego pochodzenia, jak czasem twierdzą).

4. Rozwój liturgiczny: Od wigilii do współczesnego Wielkiego Tygodnia

W pierwszych wiekach Pascha koncentrowała się na *wielkiej nocnej wigilii* (z chrztami i Eucharystią). Z czasem dodano:

- **Triduum Paschalne** (Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielka Sobota), zdefiniowane przez Sobór Trydencki.
- **Procesje**, powstałe w średniowieczu, by *kontemplować etapy męki Chrystusa*.
- **Post wielkopostny* jako pokutne przygotowanie (od IV wieku).

5. Co Kościół zawsze zachowywał

Pomimo zewnętrznych zmian, istota pozostaje:

- **Eucharystia**, ustanowiona w Wielki Czwartek.
- **Ofiara odkupieńcza Wielkiego Piątku**.
- **Radość Zmartwychwstania w Niedzielę Wielkanocną**.

Zakończenie

Wielki Tydzień nie jest ludzkim wynalazkiem, ale *Bożym darem*, wiernie przekazywanym przez Kościół. Jak pisał św. Augustyn: *„Obchodźmy święto nie na kwasie starym, lecz na przaśnym chlebie czystości i prawdy”* (1 Kor 5,8).

Dlaczego to takie ważne? W świecie relatywizującym wiarę, poznanie *świętego pochodzenia* naszych tradycji umacnia katolicką tożsamość i jednoczy nas z męczennikami, którzy oddali życie za tę prawdę.